

a legjobbakat. Így nem cserkészszek táboroztatása is megvalósítható, „de csakis gyakorlott cserkészvezetőkkel.”

Átányi István: A diáklevelezés. Az 1897-ben Franciaországban megindult diáklevelezési mozgalom fokozatos fejlődése útján alakult meg 1929-ben a diáklevelezési irodák nemzetközi nyilvántartó hivatala, amely világszervezetbe a magyar levelezési iroda is tartozik. A magyar iroda 1934-ben alakult meg hivatalosan, de már addig is sok magyar diák levelezett külföldi diákokkal a cserkészszövetség munkájának eredményeként. A cserkészszövetség elsősorban a fiúk levelezését propagálta s ennek tulajdonítható, hogy — a külfölddel ellentétben — nálunk még ma is főleg fiúk leveleznek. Ez a körülmény vetette fel a különmeműek levelezésének problémáját, amelynek elbírálását az iroda az iskolára bízta. Ebből a szempontból is jó, ha iskolánként egy-egy tanár irányítja a mozgalmat. Végül arra hívja fel a figyelmet, hogy a magyar diákok ne kezdjék a levelezésüket rögtön irredenta propagandával, hanem először igyekezzenek maguknak őszinte barátokat szerezni, akik azután ezt a kérdést is más szemmel fogják elbírálni.

Szalkai Zoltán.

Budapesti Polgári Iskola 1936/37. I. évf. 3. és 4. szám.

Hilbert Károly: Milyen a jó nevelő tanár? c. cikkében sorra veszi a nevelés tényezőit: nevelő, gyermek, nevelési eszközök és azt vizsgálja, hogy ezek milyen nevelő hatásokkal rendelkeznek, mindig az iskola és a nevelőtanár feladatát tartva szem előtt. Nagyon fontosnak tartja az osztály nivellálását, vagyis az egyes tanulók között lévő különbségek elsímítását. Ezt szolgálhatja az is, ha a tanár minden óra előtt kiteszi előzetes megfigyelés céljából a következő tanításra vonatkozó anyagot. Így önként adódnak a megoldásra váró problémák. A tanításnál fontos elv, hogy inkább keveset, de alaposan végezze a tanár, az új ismeret szerzésekor a gyermeknek lehetőleg minden érkeke igénybe legyen véve. Rámutat még arra, hogy a jó nevelőtanárnak hogyan kell a tankönyvet helyesen használnia, mi a vázlatfüzetek jelentősége. Végül, hogy elérje a végső célt, az önnevelést sok szeretettel kell a tanárnak bánnia növendékeivel, hitet kell bennük ébreszteni a munka sikeréhez és fejleszteni akaratukat.

Reuter Ágost: A konstruktív rajzolás-ról ír. 10 éven át gyűjtött statisztikai adatokkal kimutatja, hogy 500 egyén közül, akiket megkérdezett az irányban, hogy mi hasznuk volt a rajztanításból, 340 számára az teljesen meddő maradt. A rajznak mai fontos szerepe miatt központi helyet kell biztosítani az iskolai oktatásban. Tanítása konstruktív eljárással vezet eredményre, vagyis arra, hogy legvégső fokon a a rajz az értelem kifejezője legyen. Elgondolását a szerző sok világos illusztráción mutatja be. — *Az ifjúsági önképzőkör a polgári iskolában.* Gróf Festetics Pálné cikke bővelkedik az ifjúsági önképzőkör nemes céljait szolgáló eszközök felsorolásában. Leírja az önképzőkör szervezetét, melyben különösen figyelemre méltó a különböző szakosztályok és feladataik körvonalozása. Végül néhány összejevetel programját közli. — *Loschdorfer Anna: A néphagyomány kincse nevelő-oktatásunkban* c. cikkében arról a tapasztalatáról számol be, hogy milyen jól fel lehet használni a vidékről bekerült, vagy még mindig odatartozó tanulóknak a népi életből szerzett élményanyagát a hagyományok megőrzésére és ezzel kapcsolatban ismeretszerzésre is. Leírja, hogy jutott ilyen módon egy értékes népballadához, melynek dallamát és szövegét is közli.

Dús Ferenc: Az óra számonkérő része. A cikk első részében rámutat az író a régimódi „feleltetés” hibáira. Kifejti a számonkérés céljait. Ezek: 1. az előző óra

anyagának szemléletes áttekintése az osztály közös munkálkodásával. Az érdeklődést a problémászerűséggel kell biztosítani, 2. az esetleg homályosan maradt részletek megvilágítása; 3. az anyag lényeges mozzanatainak emlékezetbevívása; 4. a tanulók képességeinek és készségeinek megítélése. Targyankint ismerteti a helyes módszeres eljárásokat. Végül a számonkérés külső formáit (felelés módja, noteszhasználat stb.) tárgyalja. — *A nevelés és az osztályfőnöki óra jelentősége a polgári iskolában, Halápi Jenő* cikke. Megjelöli az osztályfőnöki óra helyét az iskola pedagógiai munkájában. Ezeknek az óráknak legfőbb irányító gondolatai: a) valláserkölcsi nevelés, b) társadalom- és nemzetnevelés, c) gyermektanulmány és ezzel kapcsolatos kiválasztás. Ismerteti az osztályfőnöki órák célját, anyagát, végül tárgyalja azokat a módszeres elveket, melyek az osztályfőnököt munkájában irányíthatják és ezzel kapcsolatban megrajzolja az osztályfőnöki óra képét. — *Dr. Mudrinszky Rózsa: A magyar nevelésügyi törekvések szeizmográfiája* címen Baranyai Mária és Keleti Adolf: A magyar nevelésügyi folyóiratok bibliográfiája c. munkája kiegészítésül értékes karterogramot közöl, melyről a folyóiratok száma és élettartama olvasható le. Az adatokat értelmezi is, néhány táji és történeti ténnyel hozva azokat összefüggésbe. — *Kolosyné Jankovich Leona: A tanító iskola tévedései és értékei*-ről ír. Tévedései voltak: az anyagnak minden részletét egyforma bőven tárgyalta, az ismeretközlés az elvonás túl magas fokán történt, onnan haladtak a konkrétum felé és végül a tanulók nem szerezték meg azt a tárgyi tudást, mely arányban állhatott volna a megszerzésre fordított idővel és erővel. Maradandó értéke volt viszont, hogy előmozdította az értelmi-alaki képzést, a gondolkodás fegyelmezettségét.

Petrovay Ilona.

Magyar Írás a neve annak a csehszlovákiai kisebbségi szellemi folyóiratnak, mely 1938-ban lépve hetedik folyamába, az elszakított magyarság irodalmi, művészeti és kritikai társadalmi megfigyelését eszközli. Szlovenszkói szerkesztője Szombathy Viktor, aki főlényesen biztostollú hirdetője egy *realisabb önszemléletnek kisebbségi életünkben*. Folyóiratunk munkaközösségét összefogja az a gondolat, hogy a folytonosságát veszített felvidéki kultúrelét végső gyökereiben feltétlenül *magyar eredetű*, de az államfordulat egyszerűen eltépte ez összeköttetés fonalait s azóta egy sajátosan *periférikus kultúrérték-fogalom* termelődött ki.¹

Könnyű ezekután már elképzelnünk azt a mai adottságot, hogy szlovenszkói kisebbségünk művelődési élete 2 összetevőre: *I. magyar gyökérre* s a geopolitikai helyzetből eredő *II. periférikus szellemiség* tényezőire bontható. A Magyar Írás munkaszervezetének is ez az éles fogalmi elhatárolás képezi alapvető feladatcsoportját. Nyúljanak a művelődési élet bármely jelenségéhez is, kitűnő módszertani érzékkel elsősorban mindig azt kutatják, hogy e 2 tényező életformáló jelenléte *milyen erőelosztást* feltételez a magyar kultúra perifériáján.*

Napjaink szlovenszkói magyar művelődését — folyóiratunk divatozó kultúr-szemléje — szereti az *európai fejlődésformák* távlatában felvázolni. A *széthasadt európai* lélek szól különbözőképpen szavaik mögül s: „Itt problémánk megnőtt, ki-

¹ V. ö. Vájlok Sándor! A magyar kultúra perifériáján, Magyar Írás, 1936. 8. sz.

* A szlovenszkói magyar szellemiség e tolmácsoló folyóiratát, mivel rendszeresen szándékozunk ismertetni, jelen esetben azt a szellemi- lelki háttérrel ábrázoltuk, mely a Magyar Írás műhelyének, de egyúttal az egész ottrakedt magyar értelmiségnek is legfőbb magyarázó elve minden egyes kultúrjelenség taglalásánál.